

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. OBECNÁ ČÁST

Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného vztahu k rovnosti mužů a žen

Platná právní úprava upravuje v § 19b zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, nakládání s hmotnou nemovitou věcí ve vlastnictví České republiky, u které bylo v souladu s § 14 odst. 7 citovaného právního předpisu rozhodnuto o její trvalé nepotřebnosti organizační složkou, jež je podle zákona příslušná s tímto majetkem hospodařit, a takový majetek nebyl zároveň převzat prokazatelně z důvodu potřeby nebo veřejného zájmu jinou organizační složkou v působnosti téhož zřizovatele nebo ústředního správního úřadu, popřípadě tímto zřizovatelem nebo ústředním správním úřadem (§ 19b odst. 1).

Platná právní úprava stanovuje pro tento případ v předmětném § 19b odst. 1 citovaného právního předpisu zpravidla takový postup, jež zahrnuje neprodlené převzetí předmětného majetku Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen ÚZSVM). Úřad zajišťuje u takto převzatého majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, jeho účelné a efektivní využívání pro potřeby ostatních organizačních složek a na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu jim tento majetek nebo jeho části přenechává za podmínek ustanovení § 19 odst. 1 k užívání nebo požívání.

Přestane-li být tento majetek trvale využitelný pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu, nebude jinak potřebný pro činnost Úřadu a Úřad si jej neoponechá ani ve veřejném zájmu, naloží s ním Úřad na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu podle jeho povahy a stavu, a půjde-li o majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch právnických nebo fyzických osob (§ 19b odst. 2).

Podle ustanovení § 19c zákona se nabídka užívání nebo požívání majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, jiným organizačním složkám provádí prostřednictvím tohoto registru. Nabídka užívání, požívání nebo převzetí ostatního majetku jiným organizačním složkám se provádí na internetových stránkách Úřadu. Je-li to účelné, lze nabídku jiným organizačním složkám uskutečnit souběžně i jiným vhodným způsobem (§ 19c odst. 1).

Naložit s majetkem ve prospěch právnických nebo fyzických osob (tj. i obce, v jejímž katastrálním území se předmětný majetek nachází) je podle ustanovení § 19c odst. 3 tohoto právního předpisu přípustné teprve poté, neprojeví-li o majetek zájem jiná organizační složka, nejde-li o zákonem předpokládaný případ směny nebo majetek nacházející se v zahraničí, a nebrání-li tomu ani veřejný zájem.

Současná právní úprava tedy pro případ, že se jedná o majetek, který může využít v rámci plnění svých zákonných úkolů např. na úseků školství, sociální politiky či zdravotnictví obec, v jejímž katastrálním území se majetek nachází, zahrnuje tyto obce do kategorie právnických osob.

Trvale nepotřebný majetek může podle zákona ÚZSVM nabízet k prodeji zejména formou veřejné dražby, výběrového řízení s aukcí a elektronickou aukcí. ÚZSVM může také přenechat nemovitou věc do užívání formou výběrového řízení na pronájem nebo pacht. Obec, v jejímž katastrálním území se předmětný majetek nachází, se musí v případě zájmu o majetek zúčastnit jedné z výše uvedených možností společně s dalšími fyzickými a právníckými osobami. Podstatnou náležitostí uvedeného postupu je veřejný zájem, který musí být naplněn.

Současná právní úprava nemá negativní vztah k rovnosti mužů a žen.

Nezbytnost právní úpravy

Současná platná právní úprava významně ztěžuje obci, v jejímž katastrálním území se trvale nepotřebný majetek – hmotná nemovitá věc evidovaná v registru administrativních budov, na jehož dalším využití na úrovni státu není zájem, nachází, možnost převedení takového majetku do jejího vlastnictví (ať již úplatně, či bezúplatně), neboť musí v rámci postupu ve prospěch fyzických a právníckých osob konkurovat těmto fyzickým a právníckým osobám např. ve veřejných dražbách.

Existuje zde proto důvod, aby byl mezi organizační složky státu, kterým je takový majetek nabízen přednostně, a fyzické a právnícké osoby, jimž je za předpokladu nezájmu o tento majetek ze strany organizačních složek státu nabízen posléze, včleněn jakýsi mezistupeň, kdy by byl takový majetek před tím, než bude nabídnut fyzickým a právníckým osobám, nabídnut obci, v jejímž katastrálním území se nachází.

Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen a vysvětlení její nezbytnosti jako celku

Navrhovaná právní úprava poskytuje obci, v jejímž katastrálním území se trvale nepotřebný majetek České republiky nachází, větší šanci získat úplatně či bezúplatně majetek, který je pro stát trvale nepotřebný, a pro který naopak obec může v souladu se svými zákonnými úkoly najít uplatnění na úseku školství, sociální politiky či například dostupného bydlení.

V rámci navrhované právní úpravy se navrhuje změnit znění druhé věty ustanovení § 19b odst. 2, v jejímž rámci se zařadí mezistupeň v podobě povinnosti naložit s trvale nepotřebným majetkem ve prospěch obce, v jejímž katastrálním území se nachází, a to dříve, než dojde k postupu ve prospěch fyzických a právníckých osob. Druhá věta by tak nově zněla: „*Přestane-li být tento majetek trvale využitelný pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu, nebude jinak potřebný pro činnost Úřadu a Úřad si jej neponechá ani ve veřejném zájmu, naloží s ním Úřad na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu podle jeho povahy a stavu, a půjde-li o majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch obce, v jejímž katastrálním území se nachází, nebo ve prospěch právníckých nebo fyzických osob.*“

Dále se v rámci navrhované právní úpravy navrhuje za větu první ustanovení § 19c odst. 1 vložit novou větu, jež zní: „*Nabídka užívání nebo požívání majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, obci, v jejímž katastrálním území se nachází, se provádí prostřednictvím internetových stránek Úřadu.*“ Tato úprava má za cíl zakotvit technický postup pro naložení s majetkem právě ve prospěch obce, v jejímž katastrálním území se nachází.

Současně se navrhuje změnit znění celého ustanovení § 19c odst. 3, jež nově zní: „*Naložit s majetkem ve prospěch právnických nebo fyzických osob je přípustné teprve poté, neprojeví-li o majetek zájem jiná organizační složka, obec, v jejímž katastrálním území se majetek nachází, anebo jde-li o majetek určený ke směně, popřípadě o majetek v zahraničí, a nebrání-li tomu ani veřejný zájem; tím není dotčen postup Úřadu podle ustanovení § 19b odst. 2 věty druhé. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky, obec, v jejímž katastrálním území se majetek nachází, ani právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.*“ Jedná se o doplnění odstavce o nově zakotvený mezistupeň.

Navrhovaná právní úprava nebrání státu, aby zakotvil využití pro účely např. vzdělávací či zdravotnické jako podmínku, jež by byla uvedena ve smlouvě o bezúplatném převodu majetku mezi státem a obcí a kterou by tak obec při nakládání s tímto majetkem v budoucnu musela plnit.

Navrhovaná právní úprava nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje, jedno z pohlaví, a nestanoví pro něj odlišné podmínky. Navrhovaná právní úprava má zcela stejné dopady na muže i na ženy.

Zhodnocení souladu navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s akty práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, jakož i s obecně uznávanými a dodržovanými zásadami mezinárodního práva a s akty práva Evropské unie.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí a dopady na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní dopad na státní rozpočet, na ostatní veřejné rozpočty ani na podnikatelské prostředí České republiky. Navrhovaná právní úprava může mít naopak pozitivní sociální dopady, jelikož získané hmotné nemovité věci může obec např. využít pro bytové účely a tím zlepšit situaci v oblasti dostupného bydlení v daném regionu. Právní úprava nemá dopady na specifické skupiny obyvatel (osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením, národnostní menšiny), ani dopady na životní prostředí či na bezpečnost nebo obranu státu.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Úprava nemá dopady ve vztazích k ochraně soukromí či osobních údajů a žádným způsobem nemění dosavadní praxi v oblasti ochrany soukromí či osobních údajů.

Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava respektuje protikorupční legislativu a nepřináší nová korupční rizika.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Čl. I

Bod 1.

V § 19b odst. 2 se navrhuje změnit znění věty druhé tohoto ustanovení tak, že nově zní: *„Přestane-li být tento majetek trvale využitelný pro soudní, zákonodárné, správní a související činnosti v rámci plnění funkcí státu, nebude jinak potřebný pro činnost Úřadu a Úřad si jej neponechá ani ve veřejném zájmu, naloží s ním Úřad na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřeného orgánu podle jeho povahy a stavu, a půjde-li o majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch obce, v jejímž katastrálním území se nachází, nebo ve prospěch právnických nebo fyzických osob.“* Tato úprava má za cíl přimět Úřad, aby s majetkem, který nebude potřebný pro plnění funkcí státu a Úřadu, naložil ve prospěch obce, v jejímž katastrálním území se nachází, případně ve prospěch právnických nebo fyzických osob. Tím se zvýší šance obce na bezúplatné získání majetku v jejím katastrálním území, který může posléze využít zejména na školské, kulturní, bytové či sociální účely.

Bod 2.

V § 19c odst. 1 se za větu první navrhuje vložit věta, která zní: *„Nabídka užívání nebo požívání majetku, který se eviduje v centrálním registru administrativních budov, obcí, v jejímž katastrálním území se nachází, se provádí prostřednictvím internetových stránek Úřadu.“* Touto úpravou je zajištěno informační spojení mezi ÚZSVM a obcemi, v jejichž katastrálním území se trvale nepotřebný majetek ve vlastnictví státu nachází.

Bod 3.

Navrhovaná právní úprava navrhuje začlenit do §19c odst. 3 nové slovní spojení, jehož začleněním se upraví postup při nakládání s majetkem ve prospěch právnických a fyzických osob tak, že bude majetek muset být nejprve nabídnut obcím, v jejichž katastrálním území se nachází, přičemž teprve poté bude možné s majetkem naložit ve prospěch fyzických nebo právnických osob. Upravené znění ustanovení § 19c odst. 3 zní: *„Naložit s majetkem ve prospěch právnických nebo fyzických osob je přípustné teprve poté, neprojeví-li o majetek zájem jiná organizační složka, obec, v jejímž katastrálním území se majetek nachází, anebo jde-li o majetek určený ke směně, popřípadě o majetek v zahraničí, a nebrání-li tomu ani veřejný zájem; tím není dotčen postup Úřadu podle ustanovení § 19b odst. 2 věty druhé. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky, obec, v jejímž katastrálním území se majetek nachází, ani právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.“* Tím se obec, v jejímž katastrálním území se trvale nepotřebný majetek nachází, stane subjektem, kterému musí být majetek nabídnut před naložením ve prospěch právnických nebo fyzických osob.

Čl. II

Účinnost navrhované právní úpravy se navrhuje stanovit tak, že zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

V Praze dne 23. května 2019

Předkladatel:

Petr Dolínek, v.r.